

Foto: Werner Rakkasch/Flickr

Danmarks blå oldtid

BOG: Skibe og søfart i Danmarks oldtid

Forfatter: museumsinspektør Morten Ravn, Vikingeskibsmuseet i Roskilde

Forlag: [Turbine](#) 2022.

Niels Olsen

Danmark er en søfartsnation – en maritim kæmpe med stærke rederier, dygtige søfolk og en flere tusind år gammel tradition for at besejle ikke kun de indre danske farvande, men verdenshavene. Skulle man komme i tvivl om ægtheden af den fortælling, kan man med fordel gribe til museumsinspektør Morten Ravns glimrende bog *[Skibe og søfart i Danmarks oldtid](#)*, som giver et gavmildt indblik i Danmarks tidlige, maritime historie – og dermed fundamentet for den søfartsnation, vi senere blev.

Fra stenalderens første paddeltag i udhulede træstammer føres vi over bronzealderens skibsteknologiske landvindinger og jernalderens moseskibe og stadig mere avancerede bådebygningshåndværk videre ind i vikingetidens Hey Days: De godt og vel 200 år fra midten af 800-tallet til Slaget ved Hastings i år 1066, hvor vikingerne sejlede, udforskede, handlede og plyndrede sig frem i verden.

Vikingetiden var bådebyggernes guldalder, heltenes, søkrigenes og erobringernes tid, og det var de sejldrevne vikingeskibe, der gjorde det muligt; som krigsskibe, handelsskibe, transportskibe og følgeskibe. Som skibe man sænkede (som fx Skuldelevskibene i Roskilde Fjord), for at spærre fjendens skibe, og som skibe man brændte med høvdingen øverst for at sikre ham en god overfart til Valhalla.

Der blev i perioden udviklet ekstraordinært kompetent sømandskab på fantastisk smukke, sødygtige, klinkbyggede skibe. Velfungerende skibsværfter sikrede det nødvendige samarbejde mellem bådebyggere, rebslagere og sejlmagere. Der kunne snildt lægges en 12-15.000 arbejdstimer i et enkelt skib. Det har krævet masser af materialer, organisering, logistik, kommunikation, mennesker, tid – og en pokkers masse praksisviden at producere skibe til de kæmpeflåder, der tog på rov i England, Irland og Frankrig og nåede så langt som Konstantinopel og Kiev, Island, Grønland og Amerika.